

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

EKONOMIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Petek, 5. junij 2026

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Prazna stran

IZPITNA POLA 1

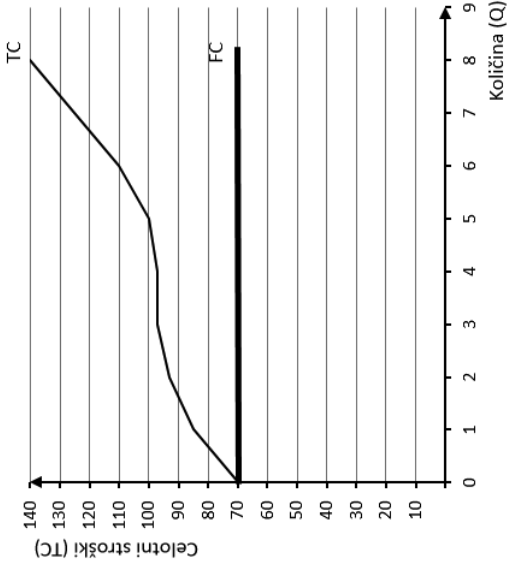
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1	2	♦ potrebami ♦ C		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦		Za šest ali pet pravih izračunov 1 točka.
		Količina ur (Q)	0	
		Celotna koristnost (TU)	0	
		Mejna koristnost (MU)	-	
	1	♦ peti		
Skupaj	2			

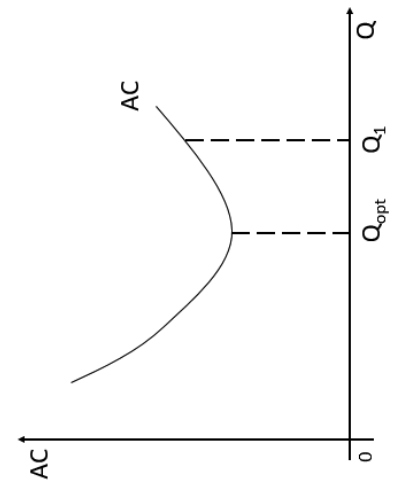
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3	1	♦ 225,00		
	1	♦ 9,00 EUR		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4	2	♦ B		Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.
		♦ A		
		♦ B		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5	1	♦ C		
	1	♦ C		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6	2	♦ D ♦ A ♦ B ♦ C		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
7	2	♦ kratkem ♦ delavcev/materiala/variabilnega dejavnika ♦ padajočega mejnega donosa		Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦		Za pravilno vrisane in označene stroške 1 točka.
Skupaj	1	♦ 30,00		
	2			

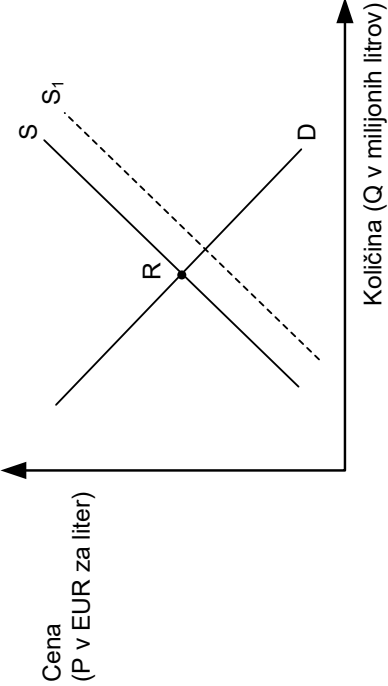
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
9	1	♦ NE		
	1	ena od: ♦ Ekonomično bi poslovali, če bi imeli mesečne stroške nižje od 30.000,00 EUR. ♦ Ekonomično bi poslovali, če bi koeficient ekonomičnosti presegel vrednost 1. ♦ Celotni stroški so višji od celotnih prihodkov, zato ne poslujejo ekonomično. ♦ Poslujejo neekonomično, ker je koeficient manjši od 1 (0,94).		Za smiselno pojasnilo 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ zmanjšajo		
	1	♦		
				
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
11	2	♦ Trg je prostor, – na katerem se srečajo ponudniki in povpraševalci, – da bi po tržni ceni zamenjali dobrine za denar.		Za smiselno opredelitev alineje 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
12	2	♦ D ♦ C ♦ B ♦ A		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
13	2	♦ 3 ♦ 2 ♦ 1 ♦ 4		Za tri ali dve pravilni rešitvi 2 točki, za eno pravilno rešitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ 		
Skupaj	1	♦ znižala, povečala		
	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
15	1	♦ življenjska potrebaščina		
	1	ena od: ♦ z višanjem dohodka ceteris paribus se poraba življenjskih potrebaščin povečuje, vendar manj kot narašča dohodek ♦ z višanjem dohodka ceteris paribus se poraba življenjskih potrebaščin povečuje, vendar počasneje kot narašča dohodek	♦ Če se dohodek zviša za 1 % (10 %), se povpraševanje po dobrini A ceteris paribus poveča le za 0,8 % (8 %). ♦ Ker je koeficient dohodkovne elastičnosti manjši od 1 in večji od 0.	
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
16	1	♦ oligopol		
	1	dve od: ♦ malo ponudnikov (in veliko povpraševalcev) ♦ visoke ovire za vstop v panogo ♦ istovrstni ali raznovrstni proizvodi ♦ dobra informiranost kupcev		Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
17	2	♦ B ♦ A ♦ D ♦ C		
				Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
18	2	♦ NE ♦ DA ♦ DA ♦ NE		
				Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
19	2	♦ Minimalna plača: – predpiše jo država /določena je s kolektivno pogodbo, – je najnižja možna plača, – delodajalec jo mora plačati zaposlenim, – postavljena je višje od ravnovesne tržne plače.		Za smiselni opis, ki vključuje eno alinejo, 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
20	2	♦ DA ♦ NE ♦ NE ♦ NE		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
21	2	♦ potencialni ♦ večji		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
22	1	♦ 23.261		
	1	♦ 10,03		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
23	1	♦ DA		
	1	♦ človeški kapital		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
24	2	♦ C ♦ A ♦ D ♦ B		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
25	2	♦ C ♦ B ♦ A ♦ C		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
26	2	♦ A ♦ D ♦ B ♦ C		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
27	2	♦ NE ♦ DA ♦ DA ♦ NE		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
28	1	♦ 1,15409		
	1	♦ apreciral		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
29	2	♦ B ♦ C ♦ A		Za tri ali dve pravilni rešitvi 2 točki, za eno pravilno rešitev 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
30	2	♦ B ♦ A ♦ B ♦ A		Za štiri ali tri pravilne rešitve 2 točki, za dve pravilni rešitvi 1 točka.

Skupaj število točk IP 1: 60

IZPITNA POLA 2

1. naloga: Ekonomski krožni tok

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	♦ Nadomestne dobrine (substituti) so različne dobrine, ki zadovoljijo določeno/isto potrebo.		Za smiselno opredelitev, ki vključuje podčrtane navedbe, 1 točka.
1.2	1	ena od: ♦ kisl mleko ♦ probiotični napitek ♦ kefir ♦ jogurt iz soje/kokosa/riža		Za smiselno navedbo 1 točka.
1.3	2	Stvarni tok → Denarni tok - - - - -		Za vsako pravilno navedbo 1 točka.
2		♦ A aparat za pasterizacijo, fermentacijo/polnilnica/avtomatizirano skladišče ♦ B kredit/posojilo/obresti za bančne depozite podjetja		Za vsako smiselno navedbo 1 točka.
2		♦ izdatek gospodinjstva ♦ povpraševalca		
Skupaj	6			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
1.4	2	♦ Rentabilnost podjetja se bo <u>zmanjšala</u> , ker bo zaradi <u>višjih proizvodnih stroškov</u> <u>dobiček manjši</u> .		Za pojasnilo, ki vključuje tri podčrtane navedbe, 2 točki, za pojasnilo z dvema podčrtanima navedbama 1 točka.

2. naloga: Podjetje in poslovni izid

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	Podjetje je organizacija, ki učinkovito kombinira proizvodne dejavnike, s pomočjo katerih proizvode proizvode in storitve z namenom prodaje na trgu in <u>ustvarjanja dobička</u>.		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje najmanj dve podčrtani navedbi, 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.2	1	ena od: - zadovoljevanje trenutnih potreb, ne da bi ob tem ogrožali zadovoljevanje potreb prihodnjih generacij - dolgoročno delovanje v dobrobit narave in človeštva		Za smiselno opredelitev 1 točka.
	1	ena od: - zaščita virov pitne vode pomeni omejitev črpanja vode, zato podjetje proizvode in prodaja manjše količine pijač, s čimer zmanjšuje dobiček - zaščita virov pitne vode se lahko doseže z višjo ceno vode in/ali dodatno obdavčitvijo, s čimer se zvišajo stroški proizvodnje in zmanjša dobiček podjetja		Za smiselno utemeljitev 1 točka.
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
2.3	1	- pozitivnim 20.645.062,00		
	1	16.722.500,22		
	1	$148.101.068,00 - \frac{600}{600} = 246.835,11 \text{ EUR/zaposlenega}$		
	1	ena od: - Povprečna letna ustvarjena vrednost na zaposlenega je 246.835,11 EUR. - Povprečni letni prihodki na zaposlenega so 246.835,11 EUR.		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila																								
2.4	1	ena od: ♦ je strošek vsakega dodatno proizvedenega sodčka ledenega čaja Sola ♦ je povečanje celotnih/variabilnih stroškov za vsak dodatni sodček proizvodnje ledenega čaja Sola																										
	2	♦ <table><tr><th>Količina ledenega čaja (Q v sodčkih)</th><th>Celotni stroški (TC v EUR)</th><th>Fiksni stroški (FC v EUR)</th><th>Variabilni stroški (VC v EUR)</th><th>Mejni stroški (MC v EUR)</th></tr><tr><td>13.000</td><td>195.000,00</td><td>135.800,00</td><td>59.200,00</td><td>–</td></tr><tr><td>13.001</td><td>195.010,00</td><td>135.800,00</td><td>59.210,00</td><td>10,00</td></tr><tr><td>13.002</td><td>195.033,00</td><td>135.800,00</td><td>59.233,00</td><td>23,00</td></tr><tr><td>13.003</td><td>195.068,00</td><td>135.800,00</td><td>59.268,00</td><td>35,00</td></tr></table>	Količina ledenega čaja (Q v sodčkih)	Celotni stroški (TC v EUR)	Fiksni stroški (FC v EUR)	Variabilni stroški (VC v EUR)	Mejni stroški (MC v EUR)	13.000	195.000,00	135.800,00	59.200,00	–	13.001	195.010,00	135.800,00	59.210,00	10,00	13.002	195.033,00	135.800,00	59.233,00	23,00	13.003	195.068,00	135.800,00	59.268,00	35,00	
Količina ledenega čaja (Q v sodčkih)	Celotni stroški (TC v EUR)	Fiksni stroški (FC v EUR)	Variabilni stroški (VC v EUR)	Mejni stroški (MC v EUR)																								
13.000	195.000,00	135.800,00	59.200,00	–																								
13.001	195.010,00	135.800,00	59.210,00	10,00																								
13.002	195.033,00	135.800,00	59.233,00	23,00																								
13.003	195.068,00	135.800,00	59.268,00	35,00																								
Skupaj	3																											

3. naloga: Trg in konkurenca

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	ena od ♦ Tržna ponudba je seštevek vseh individualnih ponudb določene dobrine pri različnih cenah. ♦ Tržna ponudba je pripravljenost in zmožnost vseh proizvajalcev za ponudbo določene količine dobrine po različnih cenah.	♦ Vse tržne sile, ki vplivajo na tržno ravnanje ponudnikov/prodajalcev/proizvajalcev, na to, kakšno količino dobrine so pripravljeni ponuditi pri različni ravni cene.	
Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.2	1	dve od: ♦ pričakovana cena zamrznjenih skuš ♦ cena goriva za čoln ♦ stroški delovne sile (najetih delavcev na ribiških čolnih) ♦ potrebe po zasluzku ribicev ♦ letni čas ♦ vreme ♦ mimo/hemirno morje ♦ količina ulovljenih skuš ♦ dovoljenja za ulov rib ♦ ipd.		Za dve pravilni navedbi 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.3	3	♦		Za pravilno narisano in označeno povpraševanje 1 točka. Za pravilno narisano in označeno ponudbo 1 točka. Za pravilno narisano in označeno ravnotežno ceno in ravnotežno količino 1 točka.
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.4	1	♦ Križna elastičnost povpraševanja nam pove, kako se odzovejo kupci neke dobrine, če se spremeni cena druge dobrine ceteris paribus.	ena od: ♦ opredelitev koeficienta križne elastičnosti povpraševanja ♦ navedba obrazca za izračun koeficienta križne elastičnosti povpraševanja	

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.5	1	♦ Koefficient križne elastičnosti povpraševanja = $\frac{28,57}{-5,26} = -5,43$		
	1	♦ komplementarne dobrine		
	2			
Skupaj				

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
3.6	1	♦		
	1	♦ Ker se bo ravnotežna cena <u>znižala</u> , se bodo <u>prihodki ribičev</u> <u>zmanjšali</u> .		Za pojasnilo, ki vključuje podčrtani navedbi, 1 točka.
Skupaj	2			

4. naloga: Trg in državna intervencija

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila						
4.1	2	♦ <table><tr><td>Vrsta posega na trg</td><td>Opis cilja, ki ga želi doseči vlada</td></tr><tr><td>maksimalna cena</td><td>Vlada zaščiti povpraševalce pred previsoko ravnotežno ceno.</td></tr><tr><td>minimalna plača</td><td>Vlada želi zaščititi življenjsko raven zaposlenih.</td></tr></table>	Vrsta posega na trg	Opis cilja, ki ga želi doseči vlada	maksimalna cena	Vlada zaščiti povpraševalce pred previsoko ravnotežno ceno.	minimalna plača	Vlada želi zaščititi življenjsko raven zaposlenih.		Za navedbo vrste predpisane cene 1 točka. Za opis cilja, ki ga želi vlada doseči z minimalno plačo, 1 točka.
Vrsta posega na trg	Opis cilja, ki ga želi doseči vlada									
maksimalna cena	Vlada zaščiti povpraševalce pred previsoko ravnotežno ceno.									
minimalna plača	Vlada želi zaščititi življenjsko raven zaposlenih.									

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.2	1	♦ 0,085 ♦ 1,6		Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
	1	♦ 136.000.000,00		
	2	♦ presežno povpraševanje ♦ 0,15		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
4.3	2	ena od: ♦ Vlada je <u>le delno dosegla zastavljeni cilj</u>, saj po predpisani ceni kupi zemeljski plin le del zaščitениh odjemalcev, saj je <u>obseg povpraševanja</u> v višini 1,72 milijarde kWh <u>večji kot obseg ponudbe</u> v višini 1,535 milijard kWh ♦ Vlada je <u>le delno dosegla zastavljeni cilj</u>, saj po predpisani ceni kupi zemeljski plin le del zaščitениh odjemalcev, saj je na trgu <u>presežno povpraševanje</u> v višini 0,185 milijarde kWh zemeljskega plina	♦ Ker se je na trgu zemeljskega plina <u>obseg ponudbe zmanjšal</u>, <u>obseg povpraševanja pa povečal</u>, del zaščitениh odjemalcev zemeljskega plina ne more kupiti/ga ne more kupiti toliko, kot bi ga želeli kupiti, je vlada le deloma <u>dosegla zastavljeni cilj</u>.	Za smiselni odgovor, ki vsebuje podčrtane navedbe, 1 točka.
	2	dve od: ♦ ponudba se poveča z znižanjem carine za uvoz zemeljskega plina ♦ ponudba se poveča z znižanjem DDV/trošarin za zemeljski plin ♦ ponudba se poveča s subvencijami, s katerimi se znižajo stroški proizvajalcev/uvoznikov zemeljskega plina ♦ ponudba se poveča s skupno pogodbo držav članic EU s ponudniki zemeljskega plina, s katero dosežejo nižjo ceno		Za navedbo in pojasnilo enega ukrepa 1 točka.
Skupaj	4			

5. naloga: Bruto domači proizvod (BDP) in fiskalna politika

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.1	1	♦ $26.690 + 10.778 + 11.430 + 43.662 - 40.352$	♦ $Y = C + BI + G + (X - M)$	
	1	♦ 52.208		
Skupaj	2			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.2	1	ena od: ♦ delo na črno, npr. popoldanska neprijavljena obrt ♦ neregistrirana dejavnost, npr. košnja domače zelenice ♦ prepovedana (ilegalna) dejavnost, npr. prostitucija		
	1	ena od: ♦ siva ekonomija zmanjša BDP ♦ siva ekonomija ni vključena v statistični BDP ♦ dejanski BDP je večji od statistično izmerjenega BDP		
	1	♦ zaradi sive ekonomije se zbere manj davčnih prihodkov		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
5.3	1	ena od: ♦ sistem ukrepov, s katerimi država vpliva na javnofinančne prihodke in odhodke ♦ akcija vlade, ki z javnofinančnimi prihodki in javnofinančnimi odhodki dosega cilje fiskalne politike		
	2	♦ progresivni ♦ viša ♦ regresiven ♦ povečuje		Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri pravilne rešitve 1 točka.
	1	♦ 1,17		
	1	♦ regresiven ♦ pada		Za dve pravilni rešitvi 1 točka.
	5			
Skupaj				

6. naloga: Mednarodna vpetost in plačilna bilanca Slovenije

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	♦ Nemčija ♦ Italija ♦ Hrvaška ♦ Avstrija		Za štiri pravilne navedbe 1 točka.
	1	♦ $(26.742,2 / 35.248,2) \times 100 = 75,87$		
	1	♦ recesija v državi (skupini držav) vpliva na manjši izvoz Slovenije ali manjši uvoz (podjetja v državi s krizo propadajo/ščitijo naravne viire), kar krči BDP (zmanjšuje gospodarsko rast) naše države		
Skupaj	3			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.2	1	♦ V plačilni bilanci so zabeležena vsa plačila, ki gredo legalno prek državne meje v določenem obdobju (navadno v enem letu).		

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.3	1	♦ debetna		
	1	♦ kreditna		
	1	♦ kreditna		
	1	♦ debetna		
Skupaj	4			

Naloga	Točke	Rešitev	Še sprejemljiva rešitev	Dodatna navodila
6.4	1	♦ Depreciacija valute spodbudi <u>povečanje izvoza</u>, saj postanejo <u>blago in storitve cenejši</u> za tujino.		Za smiselno pojasnilo, ki vključuje podčrtane navedbe, 1 točka.
	1	ena od: ♦ Povečan izvoz lahko povzroči plačilnobilančni presežek, saj je presežek na tekočem računu plačilne bilance. ♦ Povečan izvoz lahko zmanjša plačilnobilančni primanjkljaj, saj je primanjkljaj na tekočem računu plačilne bilance manjši. ♦ Povečan izvoz lahko plačilno bilanco uravnoteži, če se izvoz vrednostno izenači z uvozom.		
Skupaj	2			

Skupno število točk IP 2: 60